

A Mezőtúri Református Gimnázium története

Értékes és a hagyományostól eltérő iskolatörténet jelent meg a Mezőtúri Református Gimnázium történetéről. A szerző Dr. Gombás Pál ugyanis a rendkívül gazdag dokumentumanyagot nem csak függelékben közli – ahogy az általában szokásos – hanem szervesen beépíti saját mondanivalójába. Ez a megoldás nem csökkenti, hanem növeli a munka értékét, hiszen az olvasó szinte egy helyen találkozik a szerző véleményével értékelésével, és az egykorú forrásanyaggal.

Az értékelések elemzései különösen értékesek. Ott ahol szükséges a helyi történeteket egybeveti az országos tendenciákkal. Így például külön fejezetet szentel az Entwurf bemutatására, hiszen ennek ismerete nélkül a mezőtúri változásokat sem értenénk meg. *A főgimnáziummá alakulás* fejezetben röviden érinti a hazai állapotokat. Más esetben csak röviden utal olyan eseményekre, vagy folyamatokra, melyek országosak. Így például a szertár bemutatásakor röviden érinti azokat az általános tantervi változásokat, melyek a szertárak létrejöttét szükségessé tették.

A gazdag forrásanyag lehetővé teszi, hogy az iskola történetének minden lényeges epizódja bemutatásra kerüljön. Így például a vizsgákról, az iskolai higiéniaról, az iskolai törvényekről, a könyvtárról, a szertárról, a tandíjról és segélyelvről, az iskola évkönyvéről és a tápintézet működéséről éppúgy olvashatunk mint az iskola épületéről, tanáiról, igazgatóiról és nem utolsósorban az iskolában folyó nevelésről. Ez utóbbival kapcsolatban csak példaként említjük, hogy a szerző az iskolában folyó hazafias nevelést egykorú források alapján (iskolai ünnepélyek, beszédek stb.) 10 oldalban mutatja be.

A kötet közel száz oldalas függelékében olyan dokumentumokat találunk, melyek már a fő szövegben is kisebb nagyobb értékelést kaptak. Többek között felsorolások; táblázatok; statisztikák; iskolai törvények és értékes bibliográfia található a tanárok tudományos munkásságáról.

Csak elismerés illeti a szerzőt – aki az iskola egykori tanulója majd tanára volt, s mindazokat, akik lehetővé tették az igényes, minden tudományos követelményeknek megfelelő könyv kiadását.

J. L.

Gombás István: A Mezőtúri Református Gimnázium Főgimnáziummá szervezése. 1850–1915. Mezőtúr, 2004. 400 p.